

ת"פ 36669/04/14 - מדינת ישראל נגד מאור מלכה

בית המשפט המחוזי בבאר שבע

ת"פ 36669-04-14 מדינת ישראל נ' מלכה (עציר)
תיק חיצוני: 3115/14

מספר בקשה: 11

בפני	כבוד השופטת גילת שלו
המאשימה	מדינת ישראל - ע"י פרקליטות מחוז הדרום
נגד	מאור מלכה (עציר) - ע"י עו"ד שורר, אליגון ושלו
הנאשם	

החלטה

לפניי בקשת המאשימה, כפי שנמסרה בעל פה בדין מיום 6.10.15, לתיקון כתב האישום בדרך של הוספת עדי תביעה נוספים: בוריס וליאור כץ.

לטענת ב"כ המאשימה, העדים הנוספים נדרשים על מנת לחזק את אמרתיו במשטרה של עד התביעה איתי יהודה, שהוגשו לאחר שהוא הוכרז כעד עוין, וכחלק מבקשת המאשימה להעדיף אותן אמרות על פני עדותו בבית המשפט. עוד טען, כי המאשימה לא יכלה לצפות מראש שהעד יהיה עוין, ולכן לא צוינו העדים מלכתחילה ברשימת עדי התביעה.

עוד טען ב"כ המאשימה, כי אי מתן אפשרות לתקן את כתב האישום, בשל השתהותה של המאשימה בהעלאת הבקשה, יביא למתן עדיפות לשיקולי פרוצדורה על שיקולי מהות ועשיית צדק.

ב"כ הנאשם התנגד לבקשה וטען, כי היעדרות לה תגרום עיוות דין חמור לנאשם בעיקר בשל עיתוי העלאת הבקשה, זמן קצר טרם סיום פרשת התביעה, כאשר ב"כ המאשימה הצהיר כי יוותר על העדת עדים רבים, וכי למעשה, פרט לעד איתי יהודה הסתיימה פרשת התביעה. בעניין זה הוסיף הסנגור, כי הוא הצהיר שבכוונתו להעלות טענה שאין להשיב לאשמה, ושהבקשה להוספת העדים, הינה נסיון של המאשימה לחזק את גרסתו של העד איתי יהודה, לאחר שגילתה כי אין בידה להציג דבר מה נוסף.

בהקשר זה טען הסנגור, כי היעדרות לבקשה תביא להארכת ההליכים, כאשר הנאשם עצור.

עוד הוסיף הסנגור, כי לא ברור אם להגנה יש את מלוא חומר החקירה בנוגע לעדים שהוספתם מתבקשת, וכי מדובר בעדות סברה, שכן מדובר בעדים שמעידים על פרטים שאינם קשורים בנאשם, אלא בעד התביעה המרכזי.

סעיף 92(א) לחוק סדר הדין הפלילי [נוסח משולב], התשמ"ב-1982, קובע :

"בית המשפט רשאי, בכל עת שלאחר תחילת המשפט, לבקשת בעל דין, לתקן כתב אישום, להוסיף עליו ולגרוע ממנו, ובלבד שניתנה לנאשם הזדמנות סבירה להתגונן..."

בפסיקת בתי המשפט, ניתן לראות מגמה המתירה הבאת ראיות נוספות, כאשר המבחן הינו עיוות הדין שייגרם לנאשם אם הראיה תוצג, ומנגד, עיוות הדין שייגרם לאינטרס הציבורי אם הראיה לא תוצג.

כבר בע"פ 1/48 סילוסטר נ' היועץ המשפטי (להלן- הלכת סילוסטר), נקבע ע"י כבוד השופט זמורה:

"הפרוצידורה הפלילית על דיניה מכילה לטובת הנאשם תריס בפני עיוות דין. רוצים לתת לנאשם את מלוא ההגנה ההוגנת. אבל אסור לסלף את הרעיון הבריא הזה על ידי הפרזה בפורמליות. פרוצידורה פלילית טובה צריכה בוודאי לתת לנאשם את מלוא ההגנה, כדי למנוע עיוות דין, אבל הדיון הפלילי אינו צריך לקבל צורת משחק אשקוקי שבו מהלך אחד בלתי נכון קובע את גורל המשחק. תפקיד הדיון הפלילי - להוציא כאור משפט. מוטב אמנם שעשרה רשעים יצאו זכאים משצדיק אחד יצא חייב, אבל במה דברים אמורים? - כשהשאלה היא הוכחת האשמה, ולא כשהכתוב מדבר על ליקויים טכניים בכתב ההאשמה וכדומה. על שאלות ממין זה לא יחול הכלל של הנאה מהספק..."

חלילה לי מלעודד את הקטיגורים המתרשלים בניסוח כתבי האשמה. חובה עליהם לבדוק בשבע עיניים אם כתב האשמה אמנם מגיד פשע, אבל לבתי המשפט לא הרשות בלבד, כי אם חובה עליהם לתקן מה שפגמו הקטיגורים, ובלבד שלא יפגעו על ידי כך בעיקרי השלטת הצדק."

בע"פ 951/80 קניר נ. מדינת ישראל נקבע כי בית המשפט רשאי לזמן עדים מטעמו, גם בשלב שלאחר שמיעת סיכומי הצדדים, מנימוקים דומים, ונקבע ע"י כבוד השופט ברק:

"ההליך הפלילי הוא מסגרת דינים, הבאים להגשים את המשפט הפלילי, דהיינו, לקבוע חפות או אשמה. לשם כך על ההליך הפלילי לחשוף את האמת, וזו מטרתו העיקרית. כמובן, עמידה על כללים וחשיפת האמת אינן שתי משימות נוגדות... יש ועמידה פורמלית על סדר הכללים בעניין מיוחד יהיה בה כדי לגרום לעיוות דין, אם בדרך של הרשעת החף מפשע ואם בדרך של זיכוי הנאשם. בנסיבות אלה יש לשאוף לכך, כי הכללים עצמם ייתנו לבית המשפט סמכות ושיקול-דעת לעשות צדק..."

ניסיון החיים, אשר גיבש את כללי הדיון, קבע איזון עדין בין צורכי הנאשם מזה לבין צורכי החברה מזה... איזון עדין זה מתערער, כאשר כללי הדיון מופעלים, באופן שפגמים וכישלונות טכניים של התביעה או של ההגנה חורצים את גורל המשפט... אכן, החשש הוא, שהדיון הפלילי - במקום להיות מערכת מאוזנת ומבוקרת, שנועדה לחשוף את האמת - יהפוך לכר נרחב לטכסיסים והשהיות בעלי אופי פורמלי גרידא."

בהתאם, נקבע ברע"פ 2363/10 בן אברהם נ' מדינת ישראל, כי תיקון כתב האישום עובר לסיום פרשת התביעה, כך שהנאשם יכל להתגונן בפניו, ואף לזמן שנית חלק מעדי התביעה, לא פגעה בזכותו של הנאשם להתגונן.

ובע"פ 417/85 דנישבסקי נ' מדינת ישראל, נקבע כי הבאת עד ששמו הופיע ברשימת עדי התביעה, וחומר שערך הוגש בהסכמה, אך זמן לאחר מכן להעיד בנוגע לחומר אחר, אינה פוגעת בהגנת הנאשם, מאחר והחומר שהתביעה ביקשה להגיש באמצעותו היה מצוי בחומר החקירה ובידי הסנגוריה, כך שלא היה בהם משום הפתעה לנאשם, ומאחר וזמן עוד בטרם החלה פרשת ההגנה, כך שהגנת הנאשם לא נפגמה.

מכל האמור לעיל עולה, כי על פי הפסיקה, יש מקום להעתר לבקשות מעין זו, בעיקר כאשר הבקשה הועלתה במהלך פרשת התביעה, ועוד טרם עדותו של הנאשם.

אמנם, אני סבורה כי נפל פגם בהתנהלות המאשימה, בשל השלב בו הועלתה הבקשה, לאחר שכמעט הסתיימה פרשת התביעה, למעט עדותו של איתי יהודה, שהעיד בבית המשפט בשני שלבים.

זאת ועוד, נראה לי כי המאשימה היתה צריכה לצפות זה מכבר את הצורך לזמן את העדים לחיזוק אמרתיו של העד, שכן מהחומר שהוצג לעיוני עולה, כי גם בחקירותיו במשטרה מסר העד איתי יהודה מספר גרסאות סותרות, ובנוסף, העד נחקר בבית המשפט מזה מספר ישיבות מאז הוכרז כעד עוין.

יחד עם זאת, כפי שצוין בפסיקה, פגם או טעות של המאשימה אינם צריכים להכתיב את תוצאת ההליך המשפטי, ועל בית המשפט לשמור הן על זכויותיו של הנאשם, תוך מניעת עיוות דין, והן על האינטרס הציבורי, על שיקולים של צדק ושל גילוי האמת.

לאור כל האמור לעיל, מאחר וטרם הסתיימה פרשת התביעה, ומאחר ומדובר בעדים אשר הודעותיהם היו מצויים בחומר החקירה ובידיעת ההגנה בעת הגשת כתב האישום, אינני סבורה כי הוספת העדים תפגע בהגנת הנאשם (על אחת כמה וכמה כשלטענת הסנגור מדובר בעדים שעדותם אינה נוגעת במישרין לנאשם).

מאחר ומדובר בעדים שמחזקים על פי הנטען אמרות שונות של עד התביעה, גם אין לעדויותיהם רלוונטיות לטענה של "אין להשיב לאשמה", שכן כידוע שבשלב זה בית המשפט אינו שוקל שיקולי מהימנות עדים, כך שאינני סבורה כי הוספת העדים תפגע ביכולתו של הנאשם להעלות את הטענה, או כי יהא בכך מתן יתרון טקטי לתביעה, לאחר שגילתה את כוונות הנאשם להעלות טענה זו.

לאור כל האמור לעיל, אני מורה על תיקון כתב האישום כמבוקש, בדרך של הוספת העדים ליאור ובוריס כץ לרשימת עדי התביעה. ב"כ המאשימה יעשה מאמץ לזמנם לישיבה הקרובה, וכן יעביר להגנה ללא דיחוי את כתבי האישום, הכרעת הדין וגזר הדין מההליכים שהתנהלו בעניינם.

המזכירות תעביר העתק ההחלטה בדחיפות לב"כ הצדדים.

ניתנה היום, כ"ח
תשרי תשע"ו, 11
אוקטובר 2015,
בהעדר הצדדים.

גילת שלו, שופטת